

Mitropolia Basarabiei
și Exarhatul Plaiurilor,
PATRIARHIA ROMÂNĂ

Institutul de Șt. Politice
și Relații Internaționale
al Academiei Române

Academia de Științe
a Republicii Moldova

Universitatea de Stat
din Moldova
Institutul de Istorie

Agencia Națională
a Arhivelor din
Republica Moldova

Muzeul Național de
Istorie a Moldovei

SIMPOZION ȘTIINȚIFIC

Comitetul editorial :

Iustinian BUNESCU, arhimandrit, vicar administrativ al Mitropoliei
Basarabiei (președinte)

Mihai ADAUGE, cerc. șt. la Centrul de Studii Enciclopedice al USM

Vlad CUBREACOV, președinte al Asociației „Răsăritul Românesc”

Victor MORARU, membru cor., prof.univ, vicepreședinte al AȘM

Alexandru ARSENI, ex-deputat, prof.univ.

REACTIVAREA MITROPOLIEI BASARABIEI la 30 de ani: *premise, evoluții, adevăr*

Chișinău, 23 martie 2023
Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei
(bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1)

INVITAȚIE-PROGRAM

Stimate DOMN/Stimată DOAMNĂ

Mitropolia Basarabiei, cu binecuvântarea ÎPS PETRU Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, vă invită să participați la lucrările Simpozionului științific cu genericul

**„Reactivarea Mitropoliei Basarabiei la 30 de ani:
premise, evoluții, adevăr”.**

Parteneri ai Mitropoliei Basarabiei în organizarea și desfășurarea lucrărilor forului științific:

- Academia de Științe a Moldovei,
- Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române,
- Agenția Națională a Arhivelor din Republica Moldova,
- Muzeul Național de Istorie a Moldovei,
- Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova,

Lucrările Simpozionului se vor desfășura la 23 martie curent, în Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei (*adresa: Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1*) cu începere de la ora 10.00

Mitropolia Basarabiei își propune să organizeze Simpozionul actual pentru a prezenta un șir de cercetări și studii (comunicări, relatări, memorii etc.) privind drumul calvarului parcurs de ortodoxia românească în Basarabia timp de zeci de ani.

Primiți, stimate domn/stimată doamnă, invitația Mitropoliei Basarabiei de a participa la lucrările simpozionului, precum și bucuria de a Vă asculta cu o reflecție pe marginea problemelor abordate.

Pentru contact și confirmare: tel. 079774458; e-mail: mihai.adauge@gmail.com (Mihai Adauge)

Comitetul științific al Simpozionului:

Victor MORARU, membru cor., prof.univ, vicepreședinte al AȘM (președinte)

Alexandru ARSENI, ex-deputat, prof.univ.

Iustinian BUNESCU, arhimandrit, vicar administrativ al Mitropoliei Basarabiei

Vlad CUBREACOV, președinte al Asociației „Răsăritul Românesc” Aurelian DĂNILĂ, prof. univ.

Victor JUC, membru cor., prof. univ.

Mihai ADAUGE, cerc. șt. la Centrul de Studii Enciclopedice al USM

9.00 - 10.00 **Înregistrarea participanților la Simpozion**

10.00 - 10.45 **Ședința plenară**
Cuvânt de deschidere și Mesaje de salut

Academician Ion TIGHINEANU, Președinte al Academiei de Științe
a Moldovei

ÎPS PETRU Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor

Profesor univ., dr. Dan DUNGACIU, director al Institutului de Științe
Politice și Relații Internaționale al Academiei Române

Membru cor. Gheorghe COJOCARU, director al Institutului de
Istorie al USM

Dr. hab. Eugen SAVA, director al Muzeului Național de Istorie a
Moldovei

Dr. Igor CAȘU, director al Agenției Naționale a Arhivelor

Reprezentant al Ambasadei României în Republica Moldova

10.45 - 11.00

**Semnarea acordurilor de colaborare între partenerii
Simpozionului**

11.00 - 13.30 **Sesiune științifică, partea I**

Moderatori:

Vlad CUBREACOV, președinte al Asociației „Răsăritul Românesc”,
Iustinian BUNESCU, arhimandrit, vicar administrativ, Mitropolia
Basarabiei

COMUNICĂRI

Alesandru ARSENI, prof univ., ex-deputat în Parlamentul Republicii
Moldova
**Mitropolia Basarabiei revenită juridicește în grădina
Maicii Domnului**

Academicianul Mihai CIMPOI
Alexei Mateevici despre limba română și credință

Prof. univ., dr. Dan DUNGACIU, director al Institutului de Științe
Politice și Relații Internaționale al Academiei Române
**Geopolitica Ortodoxiei, Mitropolia Basarabiei și
sindromul „prea multă Românie”**

Dr. hab. Nicolae ENCIU
**Considerații privind contextul istoric și social-politic în
care a fost reactivată Mitropolia Basarabiei**

Dr. conf. univ. Octavian ȚÂCU,
**Dosarul Mitropoliei Basarabiei: Scurt istoric al unei
confruntări pentru recunoaștere**

Dr. conf. univ. Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC,
**Activitatea Mitropoliei Basarabiei în perioada interbelică
reflectată în memoriile secretarului general Constantin
Tomescu**

Dr. hab. Ion GUMENĂI,
**Andronic Popovici și circuitul de carte românească în
Basarabia**

13.30 - 14.00 **Pauză de cafea**

14.00 - 17.00 **Sesiune științifică. Partea II**

Moderatori:

Vlad CUBREACOV, președinte al Asociației „Răsăritul Românesc”,
Iustinian BUNESCU, arhimandrit, vicar administrativ, Mitropolia
Basarabiei

COMUNICĂRI

Dr. hab. Igor CERETEU,
**Cercetarea istoriei locale din Basarabia, a tiparului și a
cărții românești în perioada interbelică**

Tatiana CHIRTOACĂ (specialist principal, Direcția conservare a
documentelor fondului arhivistic, Direcția Generală Arhiva
Națională);

Tudor CIOBANU (specialist superior, Direcția activități științifice și de
cercetare, Direcția Generală Arhiva Națională),
**Fonduri arhivistice referitoare la istoria Mitropoliei
Basarabiei în anii interbelici păstrate în depozitele Direcției
Generale Arhiva Națională**

Dr. Silvia GROSU,
**Problema calendarului îndreptat reflectată în presa cu profil
religios din Basarabia interbelică**

Dr. Ion VARTA,
**Alexandru Baltaga - „Luceafăr al Bisericii Românești din
Basarabia și patriarh al preoților basarabeni”** (Gala Galaction)

Victor MORARU, membru cor, prof. univ.
**Participarea Bisericii în viața politică: repere
conceptuale**

Valeriu CUȘNIR, prof. univ.
Titlu rezervat

Boris VOLOSATÎI, deputat în Parlamentul României
Titlu rezervat

Ștefan URĂTU,
**Reactivarea Mitropoliei Basarabiei: viziunea și
contribuția Comitetului Helsinki pentru Drepturile
Omului din Republica Moldova**

Victor JUC, membru cor, prof. univ.
Titlu rezervat

Vlad CUBREACOV, președinte al Asociației „Răsăritul Românesc”
**Calvarul parcurs de Mitropolia Basarabiei până și după
reactivare: reflecții ale reprezentantului Mitropoliei
Basarabiei la CEDO**

Mihai POTOROACĂ,
Titlu rezervat

Dr. în teologie, Romeo CEMÎRTAN,
**Rolul Bisericii Ortodoxe Ruse în procesele geopolitice
din Republicii Moldova”**

Prof. univ., Aurelian DĂNILĂ
Muzica bisericească în Basarabia